

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 5CoPr/11/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5111236772
Dátum vydania rozhodnutia: 27. 01. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Miroslav Jamrich
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2015:5111236772.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Miroslava Jamricha a členov senátu JUDr. Dagmar Cabadajovej a JUDr. Jozef Turza, v právnej veci navrhovateľa: Z. H., nar. XX.XX.XXXX, bytom I. č. XXX, Y., právne zastúpený Mgr. Janou Krakovskou, advokátkou, so sídlom P. 1, H., proti odporcovi: TuCon, a.s., so sídlom Žilina - Bánová, ul. K cinztorínu 63, IČO: 44 802 030, o doplatenie odstupného, o odvolaní navrhovateľa proti rozsudku Okresného súdu v Žiline zo dňa 10.2.2014 č.k. 7Cpr/1/2011-91, takto

rozhodol:

Krajský súd rozsudok Okresného súdu v Žiline zo dňa 10.2.2014 č.k. 7Cpr/1/2011-91 v spojitosti s opravným uznesením zo dňa 16.9.2014 č.k. 7Cpr/1/2011-121 **p o t v r d z u j e**.

Odporcovi náhradu trov odvolacieho konania **n e p r i z n á v a**.

o d ô v o d n e n i e :

Okresný súd rozsudkom zamietol žalobný návrh navrhovateľa, ktorým sa navrhovateľ domáhal, aby súd zaviazal odporcu k povinnosti doplatiť navrhovateľovi nevyplatené odstupné, ktorého skutočná výška bude vyplývať z vykonaného dokazovania s tým, aby súd o základe žalobného návrhu rozhodol medzitýmnym rozsudkom, na základe ktorého by určil, že uplatnený nárok navrhovateľa na doplatenie odstupného je čo do základu opodstatnený a že odporca je povinný pre výpočet priemerného zárobku navrhovateľa použiť rozhodné obdobie - I. štvrtrok kalendárneho roku 2010 a následne, aby bola odporcovi uložená povinnosť doplatiť navrhovateľovi odstupné vo výške, ktorá bude určená v rozsudku vo veci samej.

V odôvodnení písomného vyhotovenia rozsudku okresný súd veľmi podrobne popísal procesný postup v konaní, obsah vykonaných dôkazov, vrátane obsahu písomnej korešpondencie medzi účastníkmi konania, výplatných pásov z rozhodného obdobia, dohody o skončení pracovného pomeru, výzvy na doplatenie odstupného, rozhodnutia sociálnej poisťovne, potvrdenia o práceneschopnosti navrhovateľa a súvisiacej lekárskej správy, ako i korešpondencie medzi odporcom a Inšpektorátom práce v Žiline. Keďže obsah týchto vykonaných dôkazov dostatočným spôsobom uviedol okresný súd v odôvodnení svojho rozsudku, odvolací súd poukazuje na toto odôvodnenie a neuvádza podrobný obsah vykonaných dôkazov súdom prvého stupňa duplicitne.

V súvislosti s právnym posúdením veci okresný súd citoval v odôvodnení svojho rozsudku ustanovenia § 59 ods. 1, § 60 ods. 1,2, § 76 ods. 1,2, § 134 ods. 1,2,3,4 Zákonníka práce a pokiaľ ide o právny záver prvostupňového súdu, svoje rozhodnutie odôvodnil tým, že súd na základe vykonaného dokazovania mal za preukázané, že navrhovateľ bol od 1.11.2009 s odporcom v pracovnoprávnom vzťahu, že dňa

2.5.2010 utrpel ťažký pracovný úraz, na PN bol od 2.5.2010 do 30.4.2011. Pracovný pomer navrhovateľa u odporcu bol ukončený dohodou ku dňu 17.5.2011. Dôvod pre ukončenie pracovného pomeru dohodou si obidvaja účastníci vymedzili v písomne uzatvorenej dohode a to konkrétne, že zamestnanec vzhľadom na svoj zdravotný stav v dôsledku pracovného úrazu dlhodobo stratil spôsobilosť vykonávať doterajšiu prácu. Uvedená dohoda vyjadrovala vôľu obidvoch účastníkov skončiť pracovný pomer, z takto vymedzeného dôvodu, jej neplatnosť ani jeden z účastníkov nenamietal a súd v rámci konania sa ani prejudiciálne nemohol zaoberať otázkou jej platnosti. V tejto súvislosti súd poukazuje len na tú skutočnosť, že v čase uzatvorenia dohody dňa 17.5.2011 ešte nebol vypracovaný posudok posudkového lekára sociálneho poistenia o posúdení poklesu pracovnej schopnosti na účely úrazovej renty na žiadosť zo dňa 5.5.2011 vypracovaného na účely sociálneho poistenia, ktorý bol vypracovaný dňa 30.5.2011. Je však zrejmé, že pri uzatváraní dohody účastníci vychádzali zo závažného zdravotného postihnutia navrhovateľa, o ktorom nemali žiadne pochybnosti a ktoré mu neumožňovali ďalej vykonávať doterajšiu prácu a to aj napriek tomu, že posudzovanie zdravotnej spôsobilosti na prácu pre účely pracovnoprávných vzťahov posudzuje a posudok o zdravotnej starostlivosti vydáva ošetrojúci lekár zamestnanca a nie posudkový lekár (uvedené konštatoval aj Najvyšší súd SR vo svojom rozhodnutí sp. zn. 3Cdo/150/2005 zo dňa 27.10.2005). Či takýto posudok ošetrojúcim lekárom bol vydaný účastníkmi ani netvrdili a ani nepreukazovali. Nič to však nemení na tom závere, že na základe vzájomnej, slobodnej, dostatočne určitej prejavenej vôle v zákonnej predpísanej písomnej forme účastníkov došlo k skončeniu pracovného pomeru dohodou s tam vymedzeným dôvodom, ktorý ani nebol medzi účastníkmi sporný. Taktiež v konaní nebolo sporné, že odporca vyplatil dňa 21.6.2011 navrhovateľovi odstupné v sume 9.970,50 Eur. To čo medzi účastníkmi vedie v k vzniku sporu je určenie rozhodného obdobia pre účely výpočtu priemerného zárobku, od ktorého sa má odvíjať výška odstupného. Navrhovateľ uviedol, že rozhodným obdobím pre výpočet priemerného zárobku je predchádzajúci štvrťrok pred vznikom pracovného úrazu, t.j. 1.štvrťrok 2010. Odporca pri výpočte vychádzal z toho, že rozhodujúcim obdobím pre výpočet priemerného zárobku je 1. štvrťrok 2011, pretože navrhovateľ požiadal o rozviazanie pracovného pomeru v máji 2011.

Použitie priemerného zárobku na pracovnoprávne účely vyplýva z pracovnoprávných predpisov, v ktorých sa peňažné plnenie odvodzuje od priemerného zárobku a je upravené rozdielne v závislosti od v zákone upravených rozhodných skutočností. Ide najmä o poskytovanie náhrady mzdy za dovolenku, pri prekážkach v práci, za sviatkov, na určenie výšky odstupného a odchodného, pri neplatnom rozviazaní pracovného pomeru, náhrade škody a podobne. Pre účely odstupného v súvislosti so skončením pracovného pomeru je podstatná a rozhodná skutočnosť skončenia pracovného pomeru, nakoľko odstupné je viazané na skončenie pracovného pomeru, a preto rozhodným obdobím pre výpočet priemerného mesačného zárobku na účely odstupného u navrhovateľa je predchádzajúci kalendárny štvrťrok pred skončením pracovného pomeru, t.j. prvý štvrťrok 2011, a nie tak ako to tvrdil navrhovateľ prostredníctvom svojej právnej zástupkyne, že týmto rozhodným obdobím je štvrťrok predchádzajúci vzniku pracovného úrazu navrhovateľa. Rozhodnou skutočnosťou pre výpočet priemerného mesačného zárobku na účely odstupného nebol pracovný úraz navrhovateľa, ale rozhodnou skutočnosťou bolo ukončenie pracovného pomeru, nakoľko odstupné je viazané na ukončenie pracovného pomeru so v zákone vymedzených dôvodov. Odstupné nie je nárokom z titulu náhrady škody ani náhrady mzdy. Odporca pri výpočte výšky priemerného mesačného zárobku na účely odstupného postupoval správne, keď za rozhodné obdobie považoval obdobie prvého štvrťroka 2011.

Pokiaľ teda navrhovateľ vymedzil svoj návrh skutkovo aj právne tak, že sa domáhal určenia, že nárok navrhovateľa čo do základu je opodstatnený a základom pre určenie priemerného zárobku navrhovateľa je priemerný zárobok navrhovateľa za 1. štvrťrok 2010, tak ako na to poukázal aj Krajský súd v Žiline, bez ohľadu na to, že formuloval svoj návrh ako požiadavku na vydanie medzitémneho rozsudku, súd bol takto vymedzeným návrhom viazaný. Na tomto mieste je potrebné uviesť, že sporové konanie je ovládané zásadou dispozičnou, podľa ktorej platí, že súd je viazaný žalobou, teda tým, ako navrhovateľ vymedzil predmet konania; nárok uplatnený žalobou je vymedzený opísaním rozhodujúcich skutkových okolností a žalobným návrhom (petitom). Rozhodujúcimi skutočnosťami v zmysle § 79 ods. 1 O.s.p. sú údaje, ktoré sú potrebné k tomu, aby bolo jasné o čom a na akom skutkovom podklade má súd rozhodnúť. V žalobe preto musia byť uvedené také skutočnosti, ktorým je opísaný skutok (skutkový dej), na základe ktorého je uplatnený nárok. Určujúce je uvedenie tých skutočností, ktoré umožňujú celkom jednoznačnú individualizáciu uplatneného nároku. I keď nie je povinnosťou navrhovateľa výslovne uvádzať právny dôvod uplatneného nároku, pretože urobiť právnu kvalifikáciu prináleží súdu, napriek tomu právny dôvod uvádzaný v návrhu, nie je bez akéhokoľvek významu.

Právna kvalifikácia uskutočňovaná súdom je závislá od skutkových okolností, ako aj právneho dôvodu uvádzaného v žalobe, preto pokiaľ navrhovateľ trvá na návrhu z dôvodu ktorý uvádza, je súd s týmto jeho návrhom viazaný. Na základe zisteného skutkového stavu a vyššie uvedeného právneho názoru dospel súd k záveru, že právny základ nároku tak ako ho vymedzil navrhovateľ nie je daný. Rozhodným obdobím pre výpočet priemerného zárobku navrhovateľa na účely odstupného bol 1. štvrtrok roku 2011, t.j. štvrtrok predchádzajúci skončeniu pracovného pomeru.

Na základe vyššie uvedeného právneho záveru súd návrh navrhovateľa zamietol.

V závere odôvodnenia okresný súd poukázal na to, že z dôvodu, že pracovný pomer navrhovateľa skončil dohodou z dôvodu, že navrhovateľ ako zamestnanec vzhľadom na svoj zdravotný stav v dôsledku pracovného úrazu dlhodobo stratil spôsobilosť vykonávať doterajšiu prácu, vznikol mu nárok na odstupné upravené v § 76 ods.1 Zákonníka práce, t.j. najmenej v dvojnásobku jeho priemerného mesačného zárobku, nakoľko jeho pracovný pomer u odporcu netrval najmenej päť rokov, pre odstupné vo výške trojnásobku jeho priemerného mesačného zárobku. Odporca vyplatil navrhovateľovi odstupné vo výške 11,5-násobku takto vypočítaného priemerného zárobku. Vyplatil mu tak odstupné vo väčšom rozsahu ako je upravené v § 76 ods. 1 Zákonníka práce, čo však uvedené ustanovenie nevylučuje, nakoľko stanovuje len minimálny rozsah výšky odstupného a teda nevylučuje jeho zvýšenie. Avšak aj v prípade, že by sa vznik nároku navrhovateľa odvíjal od ust. § 76 ods. 2, ktoré však upravuje inú skutkovú podstatu dôvodu skončenia pracovného pomeru, ktorý medzi účastníkmi nebol sporný a inú výšku minimálneho násobku odstupného ako § 76 ods. 1 rozhodné obdobie pre výpočet priemerného zárobku na účely odstupného je totožné.

O trovách konania rozhodol súd podľa ust. § 142 ods. 1 v spojení s § 151 ods. 1 O.s.p. Odporca ako úspešný účastník konania má právo na náhradu trov konania, ktoré mu v konaní vznikli. Odporca si trovy konania nevyčísľil a súd ani na jeho strane vznik žiadnych trov konania nezistil, preto o trovách konania rozhodol tak ako je uvedené vo výroku tohto rozsudku.

Opravným uznesením zo dňa 16.9.2014 okresný súd len opravil zrejmu nesprávnosť týkajúcu sa označenia bydliska navrhovateľa v záhlaví rozsudku.

Proti rozsudku okresného súdu v zákonnej lehote podal navrhovateľ odvolanie prostredníctvom právnej zástupkyne, v ktorom vytykal prvostupňovému súdu nesprávne právne posúdenie veci, a tak ako v rámci prvostupňového konania aj v odvolaní uviedol, že bol nesprávne právne posúdený vznik práva navrhovateľa na odstupné a pre ten účel použitie priemerného zárobku, ako aj jeho výšky. Ďalej poukazoval odvolateľ na obsah svojho písomného podania s tým, že nerozumie odporcovi v rozdelení mzdy na mzdu dosahovanú na Slovensku alebo dosahovanú v zahraničí. Takýto postup podľa neho nezodpovedá právnej úprave Zákonníka práce. Navrhovateľ ďalej tvrdí, že u odporcu už pracoval a dosahoval mzdu, ktorá sa na účely priemerného zárobku vždy rozumie ako tzv. hrubá mzda po zrazení preddavkov na daň a poistných odvodov do poistných fondov a ktorý by zrejme na obvyklý chod veci bol dosiahol aj v nasledujúcich mesiacoch, ak by k úrazu nebolo došlo. Pre tento účel výlučne v teoretickej rovine tomuto postupu napovedá aj štandardné zisťovanie pravdepodobného zárobku, pri ktorom sa uplatňujú dva legislatívne spôsoby. Stanoví sa štandardným postupom zo mzdy, ktorú zamestnanec dosiahol od začiatku rozhodujúceho obdobia a z odpracovaného času počas častí rozhodujúceho obdobia, aj keď neodpracoval aspoň 22 dní a ani 170 hodín alebo z predpokladanej hrubej mzdy, ktorú by zamestnanec zrejme dosiahol, keby v rozhodujúcom období pracoval a z predpokladaného času, ktorý by počas rozhodujúceho obdobia odpracoval. Tieto tvrdenia navrhovateľ v ďalšej časti odvolania podrobnejšie rozvádza. Postup odporcu pri určení pravdepodobného zárobku tak považoval za nesprávny a aj diskriminačný. Ďalej uviedol, že aj v prípade, že by sa navrhovateľ mylil v tom, ktoré zákonné ustanovenia a postup sa má správne použiť pri zisťovaní priemerného zárobku, prípadne pravdepodobného zárobku, platí, že musí byť dodržaná zásada, aby sa pravdepodobný zárobok v čo najväčšej miere blížil predpokladanému zárobku, ktorý by zamestnanec zrejme dosiahol v danom rozhodujúcom období. Rozhodnutie súdu prvého stupňa považoval za nesprávne aj z dôvodu odmietnutia úplne zistiť skutočný stav veci a vykonať znalecké dokazovanie, ktorým by sa zistila skutočná výška nedoplatku na odstupnom. V odvolaní ďalej prezentuje navrhovateľ svoje právne názory v súvislosti so zisťovaním pravdepodobného zárobku a poukazuje na niektoré rozhodnutia súdov v tomto

smere. V závere odvolania navrhoval, aby odvolací súd rozsudok okresného súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

Odporca v stručnom písomnom vyjadrení, ktoré podal k odvolaniu navrhovateľa uviedol, že má za to, že všetky zákonné nároky pri skončení pracovného pomeru voči navrhovateľovi splnil a navrhovateľ vo svojej žalobe ani ním predložených dôkazov nepreukázal správnosť svojej argumentácie a oprávnenosť svojich nárokov a ani vo svojom odvolaní neuviedol žiadne ďalšie nové relevantné skutočnosti v prospech svojej žaloby, navrhovateľ len zotrval na svojich doterajších stanoviskách, ktoré sa odzrkadlili aj v rozsudku a navrhoval, aby odvolací súd rozsudok okresného súdu v celom rozsahu potvrdil. Uviedol, že si uplatňuje náhradu trov odvolacieho konania, ktorých výšku však vôbec nešpecifikoval.

Krajský súd v Žiline ako súd odvolací v dôsledku navrhovateľom podaného odvolania prejednal vec v odvolacom konaní a to postupom podľa § 156 ods. 3 v spojitosti s § 214 ods. 2 O.s.p. bez nariadenia ústneho pojednávania a po preskúmaní rozsudok okresného súdu potvrdil ako vecne správny podľa § 219 ods. 1 O.s.p.

Odvolací súd sa v celom rozsahu stotožnil aj s odôvodnením prvostupňového rozsudku, ktoré je podrobné, precízne, pričom prvostupňový súd vyhodnotil dôkazy v súlade s ust. § 132 a nasl. O.s.p. Odvolací súd sa preto v súlade s ust. § 219 ods. 2 O.s.p. obmedzuje len na konštatovanie správnosti odôvodnenia prvostupňového rozsudku. Z argumentami, ktoré uvádza navrhovateľ v podanom odvolaní, sa dostatočne a zrozumiteľne vysporiadal prvostupňový súd v odôvodnení písomného vyhotovenia rozsudku.

V odvolacom konaní odvolateľ úspešný nebol, odporcovi by náležalo právo na náhradu trov odvolacieho konania podľa § 142 ods. 1 O.s.p. v spojitosti s § 224 ods. 1 O.s.p., avšak odporca si kvalifikovaným spôsobom neuplatnil, nevyčíslil výšku trov odvolacieho konania, a preto mu náhrada týchto trov nebola priznaná.

Rozhodnutie odvolacieho súdu bolo prijaté hlasovaním v pomere hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.